

utvrdio kriterijum za ocenu njihovog rada, pa se sa pravom može postaviti pitanje da li su te sudije zaista zadovoljile sve kriterijume da budu izabrane na stalnu funkciju, jer njihov izbor nije u skladu ni sa zakonom o sudijama koji propisuje da se sudije biraju na osnovu ocene tokom rada.

6. Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca usvojili su 2014. godine pravila za ocenjivanje sudija i tužilaca. U Srbiji nije postojalo redovno i sistemsko vrednovanje rada sudija i tužilaca zasnovano na jasnim i transparentnim kriterijumima. Sistem vrednovanja bi trebalo da bude takav da od njega zavisi karijera sudija i tužilaca na svim nivoima uključujući upravljačke pozicije.

7. Ustav garantuje tzv. princip nepremestivosti sudije. Visoki savet sudstva je tokom 2013. godine zbog nove mreže sudova doneo Pravilnik o kriterijumima za premeštaj sudije u drugi sud u slučaju ukidanja pretežnog dela nadležnosti suda za koji je izabran. Zakon o sudijama propisuje da se predmeti dodeljuju isključivo na osnovu oznake i broja predmeta, prema redosledu koji se unapred utvrđuje za svaku kalendarsku godinu. Međutim, ne koriste svi sudovi u Srbiji automatizovani sistem dodele predmeta pošto se u nekim sudovima predmeti dodeljuju prema abecedom redu i godišnjem rasporedu koji donosi predsednik suda.

8. Na nezavisnost pravosuđa svakako utiče i finansijska zavisnost od drugih grana vlasti. Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca nastavili su da dele odgovornost sa Ministarstvom pravde u pogledu planiranja budžeta, izvršenja i nadzora.

9. Integritet i nezavisnost pravosuđa često se dovodi u pitanje nepromišljenim, često i nezakonitim postupcima predstavnika izvršne vlasti. Najave hapšenja, ishoda suđenja, kršenja pretpostavke nevinosti, samo su deo uobičajene slike. Ovakvo ponašanje političara ruši slabo poverenje građana u pravosuđe i stvara utisak zavisnosti pravosuđa od izvršne vlasti. Dodatno obeshrabruje činjenica da reakcije najviših sudskih vasti na pritiske izvršne vlasti često izostaju.

Pravo na pravično suđenje.

1. Ustav Srbije garantuje svakome pravo na jednaku zaštitu prava bez diskriminacije, ali je jedan od većih problema u vezi sa pravom na fer suđenje nedostatak odgovarajućeg sistema besplatne pravne pomoći. Strategija razvoja sistema besplatne pravne pomoći za period od 2011. do 2013. godine je usvojena, ali zakon do kraja 2014. godine nije.

2. Prepreku za ostvarenje ovog prava predstavlja i činjenica da postoji veliki broj predmeta koji nisu rešeni na efikasan način iako je rešavanje zaostalih predmeta i rešavanje predmeta u razumnim rokovima već godinama najviše na listi prioriteta. Zaostali sudski predmeti su i dalje nešto što izaziva zabrinutost. Na kraju 2013. godine bilo je 2,8 miliona nerešenih predmeta.

3. Izmene i dopune Zakona o uređenju sudova omogućavaju građanima koji smatraju da im suđenje traje predugo da tuže sud i dobiju naknadu štete zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Ovaj postupak vodi se po pravilima vanparničnog postupka. Teško je očekivati da ova mera može da prevaziđe probleme nedovoljnog broja saradnika, opterećenosti sudija administrativnim poslovima i neadekvatnih zakonskih rešenja u procesnim zakonima, mada ovo predstavlja pokušaj da se prevaziđe ovaj problem.

4. Zakon o posredovanju u rešavanju sporova donet je u maju 2014. godine ali stupa na snagu tek 1. januara 2015. godine i on može doprineti rasterećenju sudova. Posredovanje se sprovodi na